

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ЖАМҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

2002 йил 6 март
Чоршанба
Сотувда эркин нархда
№ 46 (2874)

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI OLIY MAJLISI VA ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING GAZETASI

АСАР ҚИЗГИН КУТИБ ОЛИНДИ

Вашингтонда Л. Левитиннинг «Ўзбекистон тарихий бурилиш палласида» асарининг тақдироти бўлиб ўтди

Профессор Л. Левитиннинг бу асари бир пайтнинг ўзида Россиядаги «Ватриус» ҳамда Буюк Британиядаги «Кембриж» каби нуфузли нашриётларда рус ва инглиз тилларида, оранда кўп ўтмай «Ўзбекистон» нашриётида ўзбек тилида чоп этилган ҳамда унинг тақдироти Москва ва Берлинда катта муваффақият билан ўтган эди.

Ўзбекистон тарихий бурилиш палласида асарида муаллифнинг мустақиллик даври, яъни кейинги ўн йил ичидаги ўзбек халқининг ҳаётига нисбатан ҳолис қарашлари ўз ифодасини топган. Ва яна мазкур асар ҳақидаги маълумотларда катта қизиқиш уйғотгани ҳам алоҳида таъкидлаш лозим.

Тадбир иштирокчилари диққатини бугунги кунда дунё Ўзбекистонга ҳар қачонгидан ҳам кўп эътибор билан қараётганига жалб этди. Муаллиф Ўзбекистон бунадан кейин ҳам Вашингтон ва Фарб мамлакатлари эътиборини тортиш шубҳасиз эканини қайт этди. Мустақиллик эълон қилингандан буён мамлакат Ислон радикализида қарши изчиллик билан курашиб келди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг ҚАРОРИ

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг саккизинчи сессиясини чақириш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Кенгаши ҚАРОР ҚИЛАДИ: Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг саккизинчи сессиясини 2002 йил 4 апрель кунини Тошкент шаҳрида чақириш.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси

З. ХАЛИЛОВ

Тошкент шаҳри, 2002 йил 5 март.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг саккизинчи сессияси муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилиши назарда тутилмоқда:

1. Ўзбекистон Республикаси референдумининг яқунлари тўғрисида.
2. Ўзбекистон Республикаси референдумининг қарорларини амалга оширишга доир қонуни ижодкорлиги ишлари концессияси тўғрисида.
3. «Референдум яқунлари ҳамда давлат ҳокимиятининг қонуни чиқарувчи, ижро этиш ва суд тармоқлари ташкил этилишининг асосий принциплари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида.
4. Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2001 йилдаги ижроси тўғрисида.
5. Ўзбекистон Республикасининг Шаҳар-созлик кодекси лойиҳаси ҳақида (иккинчи ўқиш).
6. «Кредит уюшмалари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (иккинчи ўқиш).
7. «Сугурта фаолияти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (иккинчи ўқиш).
8. «Фуқароларнинг банклардаги омонатларини ҳимоялаш кафолатлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (иккинчи ўқиш).
9. «Ички ишлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси ҳақида (иккинчи ўқиш).
10. Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгаришлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида.
11. Халқаро шартномалар ва битимларни ратификация қилиш тўғрисида.

Ушбу масалалар билан бир қаторда депутатлар муҳокамасига Олий Мажлис ваколатига тааллуқли бошқа масалалар ҳам киритилиши мумкин бўлади.

ЎЗБЕКISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI ISLON KARIIMOV JANOBINI OLIYLARIGA

Мустарам Президент жаноблари! Мамлакатларимиз ўзаро дипломатия муносабатлари ўрнатилганга ўн йил бўлди. Шу муносабат билан, Сизга ва ўзбек халқига бахт-саодат, равақ ва муваффақиятлар нилаб билдириладан энг эзгу тилакларимни йўллаш шарафига муассарман.

Ўшбу сананинг нишонлини бизга ўтган ўн йил мобайлидаги самарали ҳамкорликнинг асосларини сарқисиб қилиш учун асос бўлди. Биз бирга босиб ўтган йўл халқларимизга бир-бирини яхшироқ таниш имконини берди. Сўсий муносабатларимиз мазмунан тобора бой-моқда. Маънавий меросимизни идрок этиш, келгуси авлодин камолга етказиб тарбиялашга қаратилган маданий ҳамкорлик ва илмий-техникавий алоқаларимиз дўст мамлакатларимиз равақли бўлишига риооят қилишда.

Ислон Каримов мамлакат етакчиси сифатида майдонга келганида Ўзбекистон «жар ёқасида, унинг энг сунги чизигида турган эди. Давлат раҳбари мамлакатни асраб қолиши керак эди. Ва у бу вазифани шараф билан бажарди».

Французлар Ўзбекистонни тобора кўпроқ танимоқда. Унинг маданияти, анъаналари ва иқтисодига юксак мавқеа ҳам давлат идоралари, ҳам хусусий компанияларнинг қизиқиши орттирмоқда. Франция бунадан буён ҳам Ўзбекистон билан мулоқот ва ҳамкорликни барча соҳаларда мустақамлаб бораверади.

Жаноб Президент, Сизга бўлган юксак эҳтиромимни қабул этаёиз. Эзу тилаклар билан,

Жак ШИРАК,
Франция Республикаси Президенти.

Эркиной опанинг қизлари

Улар 20 нафардан орттир. Ҳаммаси Шаҳрихон туманидаги «Шаҳрихон» ширкат уйланининг Байроқ қишлоғида яшайди. Шу ерда хусусий тадбиркор Эркиной Дехқонова томонидан ташкил этилган тивувчилик шеҳида ишлайди. Бу чеварлар «Эркиной опанинг қизлари» деб ата-линишни боиси шунда.

аҳолисининг талаб-эҳтиёжларини ҳисобга олиб, уларнинг буюртмалари асосида боллар учун уст-бош, костюм-шим ва тўй либосларини тикмоқда. Шунинг учун ана шу маҳсулотлар харидорларга манзур бўлаётир.

СУРАТДА: илгор тикувчи Саида Умарова.
Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

ОНА-ЗАМИН НАФАСИ

Сешанба хабарлари

МАМЛАКАТИМИЗДА:

● Избоскон туманидаги «Лочин» фирмаси жомаси виллоят тендерда қўлиб чиқиб, маъмул академик лицейлар, касб-хунор коллежлари, болалар боғчалари учун 25 миллион сўмлик ўқув ускуналари етказиб бериш имкониятини қўлга киритди. Фирма раҳбари С. Абдурахимовнинг таъкидлашича, ҳозирги кунда 40 кишидан иборат устаслар ана шу ишга жалб этилган. Йил охиригача буюртмачиларга жами 50 миллион сўмлик йуза тахтаси, ўриндиқ, галандон каби турли жиҳозлар етказиб берилади.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА:

● Кеча Америка ҳарбийлари Афғонистон шаҳрида «Ал-Қоида» экстремистик гуруҳи ва «Толибон» ҳаракатига қаршили жангарилар позицияларини яна ўққа тутишди. Пактия провинциясининг Гардез шаҳри атрофида олиб борилаётган ушбу амалиётда АКШ қирувчи самолётларидан ташқари Америка ҳарбий аскарлари ҳамда маҳаллий дала қўмондонлари отрядлари ҳам иштирок этишмоқда.

● «Қанлиқулгурунч» корхонаси (Қорақалпоғистон) суз тақчиллиги, хомашё таъминотидаги узлишлар сабабли даярли тўхтаб қолган эди. Яқинда қайрилишга қўл урилади: Тошкентдаги «Алгоритм» ҳиссадорлик жамияти билан ҳамкорлик ўрнатилди ва нақднинг тайёрлаш ускуналари сотиб олинди. Ҳўш, самара қандай? 6 киши иш билан таъминланди, иқтисодий имкониятлар дораси анча кенгайди. Айни кунда корхонада кўп суз талаб қилмайдиган экинлардан ёғ ажратиб олиш технологияси ўзлаштирилмоқда.

● БМТ вакили хабарига кўра, Жибути портини соҳили ва Кизил денгизга 200 тонна кимёвий захарли модда тушган. Бунга ана шу модда сақланаётган махсус мосламалар бузилиши сабаб бўлган. Вакилнинг айтишича, бу модда инсон ва ҳайвонлар ҳаёти учун ўта хавфли. Ҳозирда порт атрофида уй ҳайвонларининг нобуд бўлаётганлиги кузатишмоқда.

● Таниқли мусаввир Турсуновли Қўзғанининг ижодий санъат илҳомидан хабарини яқини мавқеа. Унинг рангтаввир асарлари АКШ, Хитой, Япония, Корея давлатларидаги галерея ва кўргазмаларда намойиш этилган. Яқинда мусаввир тугилиб ўтган Банджон туманида унинг ижодига оид расмлар кўргазмаси ташкил этилди. Кўргазмада оқ-юрт, ўғимчи ва бугун, халқ анъаналари, истиқлол мавзусидаги кўпгина асарлар намойиш этилмоқда. Тодбирда қатнашган Т.Қўзған ўз муҳлисининг ижодий режалари билан таништирди.

● Сўнгги хабарларга кўра, 2002 йил 3 март — яқинда кунин Афғонистон шимолида юз берган zilzilа оқибатида 100 га яқин киши ҳалок бўлган, Дахлу Эзев қишлоғида 100 дан орттиқ уй ваҳар бўлган. Эслатиб ўтамиз: содир бўлган zilzilанинг кўчи Рикстер шахаси бўйича 7,2 баллга етган.

«Халқ сўзи», «Туркестон-пресс», «Интернет».

ДИҚҚАТ: БЕВОСИТА МУЛОҚОТ

АЛЛО, СИЗНИ ҚЎМИТА РАИСИ ЭШИТАДИ!

Мустарам «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газетасининг! Шу йил 12 март кунин соат 10.00 дан 12.00 гача сизлар учун Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси раиси Ботир ХЎЖАЕВ телефон орқали мулоқот соатларини ўтказмади.

Агар солиқ билан боғлиқ саволларингизга шахсан қўмита раисидан жавоб олмақчи бўсангиз, уша кунин қуйидаги рақамли телефонларга қўнроқ қилинг: (8-371) 144-89-29, 144-44-51.

Мабодо қўмита раисига берилаётган саволларингизнинг асосини етказиб беришга, шу кунлари соат 10.00 дан кеч соат 18.00 гача бевоСИТА тахриратингизга факс орқали (8-371-153-09-85) йўланишигиз ёки (8-371) 132-10-65 рақамли телефон билан ёзишнинг ҳам мумкин.

БЕВОСИТА МУЛОҚОТТА МАРҲАМАТ!

Ислохотларни жадаллаштириш — давр талаби

Қишлоқ ва суз ҳўжалиги вазирилик-да тизимдаги корхона ва ташкилотларни ижтимоий-иқтисодий боғлашнинг 2001 йил яқунлари, Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йилда республикани ижтимоий-иқтисодий ри-вожлантириш ва иқтисодий ислохотларнинг боришини баҳолаш ҳамда 2002 йилда ислохотларни чуқурлаштиришнинг асосий йўналишлари тўғрисидаги мажлиси қарорини ижросини таъминлаш бўйича кенгайтирилган ҳайъат йиғилиши бўлиб ўтди.

Бош вазир Уриносари, қишлоқ ва суз ҳўжалиги вазири Т.Холтөев бошқарган йиғилишда мамлакатимиз атросаноат тизимидagi ташкилот ва корхоналарда иқтисодий таркибий қайта ўзгаришини янада чуқурлаштириш, тармоқларда ишлаб чиқаришни замонавийлаштириш ҳамда техникавий жиҳатдан қайта жиҳозлаш дастурларини амалга ошириш, (Давоми 2-бетда).

Таҳлил, таққос, танқид

ЗИРОАТ уруғчиликдан бошланади

афсуски, Фаргона вилоятида деҳқончиликнинг шу қоидаси унутилмоқда

Муаммонинг илдизи қарда?

Сўнгги беш йилнинг тўрт йилда Фаргона вилояти деҳқонлари ўз ваъдаларини бажара олмадилар, яъни шартномавий режалар ўзла-қўла қилиб кетди. Нафақат Марказий Осиё, балки Яқин Шарқ мамлакатлари ҳам деҳқончиликнинг сир-асорларини ўрнатган, пахтакорлик маданиятининг сабоқ берган фозил икромлар нега ер чизиб қолишяпти? Бунинг сабаби нимада? Албатта, бир сўз билан жавоб бериш мушкул. Лекин барча ҳосилларнинг боши, ибтидоен — уруғчилик қандай йўлга қўйилган, деб савол бериш ўринли бўлур эди. Тўғри, Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси томонидан сўнгги икки йил ичда қабул қилинган пахта уруғчилигига оид қарорларда бу масаланинг тўр илдизига етиб бориш йўллари, муаммонини ечиш чора-тадбирлари аниқ-луқда қилиб кўрсатиб берилди. Фақат...

— Деҳқончилик сара уруғдан бошланади, — дейди Фаргона вилояти пахта уруғчилиги бирлашмаси раиси Раҳимддин Аҳмедов. — Уруғчилик муаммолари,

Янги тизим, илчил йўналиш зарур

Вилоятда истиқболли, тезпишар навларни етиштириш, тола сифати кўрсаткичларини яхшилаш борасида уруғчилик илмий-техникавий институтларининг филиаллари, учта нав синаш участкаси, Қишлоқ ва суз ҳўжалиги вазириликнинг ҳузуридаги Давлат уруғчилик назорати инспекцияси, пахтачи қайта ишлаш корхоналари тасарруфидagi корхоналар ўз биланларича иш тутишяпти. Чунки уларга маблағ, йўлдан берадиган юқори ташкилотлар бошқа-бошқа вазириликлар, корпорацияларга бўйсуншадн.

(Давоми 2-бетда).

АСАР ҚИЗҒИН КУТИБ ОЛИНДИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Тақдирот маросимида сўзга чиққан АҚШ Миллий матбуот клуби вице-президенти Питер Хикман яқинда Ўзбекистонда бўлгани, референдумда халқро қузатувчи сифатида иштирок этганини айтди. Унинг сўзларида, Ўзбекистоннинг кўпмиллатлилиги, замонавийлиги, буюқ тарихи ва келажаги бир-бирига уйғун ва мос келишига алоҳида эътибор қаратди. Ўзбекистон тараққиётнинг улкан иқтисодий, маънавий ва илмий салоҳиятига эга. Ва шу тўғрисида республика раҳбарияти олиб бораётган сиёсат ҳамда ўзбек халқининг интилишлари самараси ўлароқ барча соҳаларда олиб бораётган ишлохотлар муваффақиятли амалга оширилмоқда.

— Л. Левитин ўз китобида давлатни ислох қилиш жараёнига муайян вақтни талаб этишига алоҳида эътибор қаратган. Ва бу ҳамма учун кундай аниқ-равшан бўлган ҳақиқатдир. — Иёл университети Марказий Осиё ва Кавказ таълимлари дастурининг директори Марта Блэкхол ўз сўзини ана шундай бошлади. — Ўзбекистоннинг бирон марта ўз кўзи билан қараб кўрмаган айрим-айрим журналлар гўё мамлакатда ишлохотлар жуда ҳам сезилмади. Лекин улар мамлакатни ислох қилишда тезлик эмас, балки унинг сифати энг муҳим омил эканлигини ҳисобга олишмайди. Шунчаки натижага эмас, балки ижобий натижага эришиш муҳимдир. Ўзбекистон ҳукумати ана шунга интилади. Мен Ўзбекистоннинг бугунги кунда демократия ва эркин бозор иқтисодиёти йўлидан ишонч билан бораётганига мутлақо шубҳа қилмайман.

«Жаҳон» АА мухбирлари тақдирот маросими катнашчиларининг фикр-мулоҳазалари билан қизиқдилар.

Жон БАЙЭРЛИ, Миллий мулоффа университетининг мидаллий хавфсизлик масалалари бўйича профессори:

— Бир йил бурун АҚШ Давлат департаментининг МДХ мамлакатлари бўйича махсус мувофиқлаштирувчи сифатида Тошкентта борганимда, Ўзбекистон Президентини Исроил Каримов билан учрашган ва биз ушундай хавфсизлик соҳасида анча қўш хамкорлик зарурлиги ҳақида ягона фикрга келган эдик. Менинчга, айни пайтда ана шундай хамкорлик ўрнатилди ва у кун сайин мустақамлашиб бормоқда.

Турли халқро террорчи таъшиқотлар Ўзбекистонда узоқ вақт давомида хавф-хатар солиб турди. Бахтинмида биз ҳозир гайриниссонийликнинг бундай қўриқларини йўқ қилиб ташлаш борасида икки томонлама ва қатъий интилишларга эгамиз. Келгуси ҳафта ичда Ўзбекистон Президентининг АҚШга ташириш бўйриши ва бизнинг Президентимиз билан учрашиши ҳақидаги хабар менга мамнуният бахш этди. Бу АҚШ ва Ўзбекистон ўртасидаги ўзаро хамкорлик бунда-да мустақамлашининг эркин

иқтисодиёти, маънавий ва илмий салоҳиятига эга. Ва шу тўғрисида республика раҳбарияти олиб бораётган сиёсат ҳамда ўзбек халқининг интилишлари самараси ўлароқ барча соҳаларда олиб бораётган ишлохотлар муваффақиятли амалга оширилмоқда.

— Л. Левитин ўз китобида давлатни ислох қилиш жараёнига муайян вақтни талаб этишига алоҳида эътибор қаратган. Ва бу ҳамма учун кундай аниқ-равшан бўлган ҳақиқатдир. — Иёл университети Марказий Осиё ва Кавказ таълимлари дастурининг директори Марта Блэкхол ўз сўзини ана шундай бошлади. — Ўзбекистоннинг бирон марта ўз кўзи билан қараб кўрмаган айрим-айрим журналлар гўё мамлакатда ишлохотлар жуда ҳам сезилмади. Лекин улар мамлакатни ислох қилишда тезлик эмас, балки унинг сифати энг муҳим омил эканлигини ҳисобга олишмайди. Шунчаки натижага эмас, балки ижобий натижага эришиш муҳимдир. Ўзбекистон ҳукумати ана шунга интилади. Мен Ўзбекистоннинг бугунги кунда демократия ва эркин бозор иқтисодиёти йўлидан ишонч билан бораётганига мутлақо шубҳа қилмайман.

«Жаҳон» АА мухбирлари тақдирот маросими катнашчиларининг фикр-мулоҳазалари билан қизиқдилар.

Жон БАЙЭРЛИ, Миллий мулоффа университетининг мидаллий хавфсизлик масалалари бўйича профессори:

— Бир йил бурун АҚШ Давлат департаментининг МДХ мамлакатлари бўйича махсус мувофиқлаштирувчи сифатида Тошкентта борганимда, Ўзбекистон Президентини Исроил Каримов билан учрашган ва биз ушундай хавфсизлик соҳасида анча қўш хамкорлик зарурлиги ҳақида ягона фикрга келган эдик. Менинчга, айни пайтда ана шундай хамкорлик ўрнатилди ва у кун сайин мустақамлашиб бормоқда.

Турли халқро террорчи таъшиқотлар Ўзбекистонда узоқ вақт давомида хавф-хатар солиб турди. Бахтинмида биз ҳозир гайриниссонийликнинг бундай қўриқларини йўқ қилиб ташлаш борасида икки томонлама ва қатъий интилишларга эгамиз. Келгуси ҳафта ичда Ўзбекистон Президентининг АҚШга ташириш бўйриши ва бизнинг Президентимиз билан учрашиши ҳақидаги хабар менга мамнуният бахш этди. Бу АҚШ ва Ўзбекистон ўртасидаги ўзаро хамкорлик бунда-да мустақамлашининг эркин

иқтисодиёти, маънавий ва илмий салоҳиятига эга. Ва шу тўғрисида республика раҳбарияти олиб бораётган сиёсат ҳамда ўзбек халқининг интилишлари самараси ўлароқ барча соҳаларда олиб бораётган ишлохотлар муваффақиятли амалга оширилмоқда.

— Л. Левитин ўз китобида давлатни ислох қилиш жараёнига муайян вақтни талаб этишига алоҳида эътибор қаратган. Ва бу ҳамма учун кундай аниқ-равшан бўлган ҳақиқатдир. — Иёл университети Марказий Осиё ва Кавказ таълимлари дастурининг директори Марта Блэкхол ўз сўзини ана шундай бошлади. — Ўзбекистоннинг бирон марта ўз кўзи билан қараб кўрмаган айрим-айрим журналлар гўё мамлакатда ишлохотлар жуда ҳам сезилмади. Лекин улар мамлакатни ислох қилишда тезлик эмас, балки унинг сифати энг муҳим омил эканлигини ҳисобга олишмайди. Шунчаки натижага эмас, балки ижобий натижага эришиш муҳимдир. Ўзбекистон ҳукумати ана шунга интилади. Мен Ўзбекистоннинг бугунги кунда демократия ва эркин бозор иқтисодиёти йўлидан ишонч билан бораётганига мутлақо шубҳа қилмайман.

«Жаҳон» АА мухбирлари тақдирот маросими катнашчиларининг фикр-мулоҳазалари билан қизиқдилар.

ифодасидир. Давид ИСБИ, мулоффа ва ташқи ишлар масалалари бўйича консултант, Афғонистон бўйича қатор китоблар муаллифи:

— Ўз фаолиятим тақозосига кўра, мен Афғонистон масалалари билан шуғулланаман, бироқ бу мамлакат муаммоларини ҳал этишда Ўзбекистоннинг алоҳида ўрни ҳақида сўзлашмаслик мумкин эмас. Мамлакатларимизнинг халқро терроризм билан курашига йўналтирилган биргаликдаги саъй-ҳаракатлари янада кенг хамкорлик эшикларини очди. Бундай муносабат ҳар икки томон учун фойдалидир. АҚШ ҳукумати халқро терроризмга қарши кураш ва гиёҳванд моддалар тарқалишига йўл қўймастик учун Марказий Осиёда барқарорлик ва хавфсизлик сақлашни муҳимлигини англаб олди. Бу хамкорлик тобора кенгайиб, халқро терроризм ва минтақавий хавфсизликни таъминлаш омилга айланиши шубҳасиз.

Эли КРАКОВСКИ, АҚШ ташқи сиёсат институти катта илмий ходими, сиёсатшунослик доктори:

— АҚШ ва Ўзбекистон хамкорлиги халқро терроризм билан курашда муҳим аҳамият касб этди. Мен кўп жиҳатдан бунга Ўзбекистон Республикаси Президентини Исроил Каримовнинг ўз нуқтаи назари боис эришилди, деб ҳисоблайман. Терроризм билан биргаликдаги курашда Ўзбекистоннинг фойдаланиши нафақат АҚШ маъмурияти, балки олди америкаликлар томонидан ҳам мамнуният билан қўли олинди. Бизнинг ўзаро хамкорлигимиз бундан кейин янада кенгайишига умид қиламан.

Жонатан ЭЛКАЙНД, Мэриленд университети профессор:

— Менинг фикримча, ўтган йилги 11 сентябрь воқеаларидан сўнг халқро хамжамаит учун терроризм билан курашда Ўзбекистон ролининг муҳимлиги, айниқса, равшан бўлиб қолди. Бизнинг мамлакатларимиз хавфсизлик соҳасида яқин хамкор эканликларини намоён қилдилар. Бундан кунда Ўзбекистон ҳиссасига нафақат Марказий Осиё, балки глобал миқёсда хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш юзасидан масъулиятини миссия тушган. Умид қиламанки, АҚШ ҳукумати бундан кейин ҳам Ўзбекистон билан ўзаро яқинликда иш олиб боради. Бу эса жаҳон иқтисодиёти мамлакатлари ўзбекистоннинг ўз ўрнини топишида муҳим аҳамиятга эгадир.

Профессор Л. Левитиннинг «Ўзбекистон тарихий бурилиш палласида» китобининг Вашингтонда бўлган тақдироти, бу хусусида билдирилган фикр-мулоҳазалар Америка жамоатчилиги Ўзбекистон ва Марказий Осиё тарихи, маданияти ва бугунги ҳаётига катта қизиқиш билан қараётганини яна бир қарат тасдиқлади.

Аброр ҒУЛОМОВ, Баҳодир МАМАЖОНОВ, «Жаҳон» АА махсус мухбирлари, Вашингтон шаҳри.

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ АНЖУМАН

Тошкент Давлат юридик институтида «Ўзбекистон Республикаси Парламенти: Бугун ва истиқбол» мавзусида халқро илмий-амалий анжумани бўлиди. Унда ҳуқуқшунос олимлар, ҳуқуқ-тартиб ишловчи халқро, халқро ва нодавлат таъшиқотлар ҳамда мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган сиёсий партиялар вакиллари иштирок этишди.

Анжумани Тошкент Давлат юридик институти ректори, юридик фанлар доктори М.Рустамбеков очди.

Таъбирида Инсон ҳуқуқлари бўйича мидаллий марказ директори, юридик фанлар доктори А.Сандов, Олий Мажлис ҳузуридаги амалдаги қонун ҳужжатлари мониторингинг институти директори, юридик фанлар номзоди А.Турсунов, Япониянинг Нагоя университети юридик факультети профессори Кацуя Ишихасининг маърузалари тингланди.

Сўзга чиққанлар мамлакатимизда демократик ҳуқуқий давлат қуриш ва фуқаролик жамиятини барпо этиш йўлидаги ишлохотлар босқичлик-мабосқич амалга оширилаётгани, хусусан, бу борасида жорий йилнинг 27 январида ўтказилган референдум муҳим рол уйнашини таъкидлашди. Ўзбекистонда икки палатали парламентнинг ташкил этилиши билан боғлиқ масалаларга алоҳида тўхтаган маърузачилар мамлакатимизда фуқаролик жамияти ва ҳуқуқий демократик давлатни шакллантириш йўлида икки палатали парламент тизими яратилишининг аҳамияти, давлат ҳокимияти тизимидаги ўрни, бу борасидаги жаҳон таърибининг қисий ўрганиш борасида сўз юритиб, парламент ишлохоти демократик ҳуқуқий давлат қуришининг муҳим босқичи эканлиги эътибор қаратди.

Баҳодир НОРОЕВ, ЎАА мухбири.

(Давоми. Боши 1-бетда).

қуришининг энг адолатли воситасидир. Газетада ўқигандан. Бир мамлакатнинг янги тайинланган вазири ДАНдан кўп шикоят тушавергач, ўзи ҳам ҳайдовчи, ҳам деҳқон киефасида юк ташувчи машинага ўтириб минг километрдан зиёд йўл босибди. Ва ҳақиқий аҳолни ўз кўзи билан кўрибди. Бугунги раҳбар ўзи бошчилик қилаётган соҳа ёки худудда ана шундай воситалардан ҳам фойдаланиб турса, фойдалан холи бўлмайди. Ҳоким бозорни кўрса, кўп нарсани аналдади. Бирор мамлакат

ЯНГИ ДАВР РАҲБАРИ

фуқароларининг қандай яшаётганини билмоқчи бўлган, унинг бозорини бориб кўр, деган гап беэизга айтилмаган.

Совет даврида ўттиз беш-қирқ ёшли қаламқаш ёш ижодкор саналарди. Аксарият шоир ва ёзувчиларимизнинг илк китоблари ўттиз ёшдан кейин чиққан. Раҳбарлик лавозимини-ку қўяверинг. У 30-40 ёшгача «комсомол» ҳисобланарди. Бугун-чи? Бугун уларни парламентда ҳам, ижроия ва

суд-ҳуқуқ органларининг масъул лавозимларида ҳам хоҳлаганча учратамиз. Президент бугун ёшларга ишонаяпти, ёшларга умид қўзи билан қарапти. Ёшлар бугун ўтмиш ва келажақ ўртасидаги ишончи ва умидли кўприк вазифасини ўташи керак. Президент раҳбарлик лавозимига қўйиш «энг оғир ва гоят масъулиятли вазифа» эканлигини таъкидлаш билан бирга «замонавий билмларга эга бўлган, мустақил фикрли янги авлод

қучга кириши, вояга етиши билан бу масалани ечими нисбатан осон бўлиши»га ҳам қаттиқ ишонди.

Янги давр раҳбардан филолийлик талаб қилади. Раҳбар бугун кўзгу бўлиши, ёниши, ёндириши керак. Ёру ва халқ манфаатларини нафис ва шахсий манфаатларидан баланд тутати олиши керак. Зеро, раҳбарни адаштирилган, тўғри йўлдан чалғитадиган восита ҳам ана шу. Нафисга голиблик қила оладиган раҳбар

филоий бўлади. Раҳбарлик — бойлик орттириш воситаси эмас. Раҳбар фақат ўзини эмас, ўзгаларнинг ҳам бойинини истиаи керак. Ана шундангина, Юртбошимиз айтганларидай, **ундан одамлар рози бўлади, меҳрибонлик, гамхўрлик ва баргиреклик фазилатлари намоён бўлади.**

Янги давр раҳбари «керак бўлса, шу йўлда жинини ҳам фило этишига тайёр туриши даркор». Бугунги раҳбарга қўйилган энг юксак талаб ана шундай.

Исмаил ХУДОЁРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Ишлохотларни жадаллаштириш — давр талаби

(Давоми. Боши 1-бетда).

экспортга йўналтирилган ишлаб чиқаришни ривожлантириш, хорижий сармояларни кенг жалб этиш борасидаги ижобий ишлар билан бир қаторда соҳада йўл қўйилган камчиликлар таҳлил этилди. Бу борда сусткашликка йўл қўётган мутасаддилар кескин танқид остига олинди.

Қайд этилганидек, ўтган даврда қишлоқ ҳўжалигида белгиланган 86 та ўрнига 112 та ҳўжалик ширкатга айлантирилган, қискартирилган ишчи-ходимлар иш билан таъминланган. Пахта экиладиган майдонларнинг 99 фоизи, галлазорларнинг 93 фоизи, сабзавот майдонларининг 100 фоизи оқилан пудратчиларга шартнома асосида бириктириб берилган. Утган йили 1 миллион 452 минг гектар майдонга пахта экилиб, ҳосилдорлик гектаридан 22,5 центнерни ташкил этган. Давлатга 3 миллион 270,1 минг тонна пахта сотилган. Республика бўйича 3 миллион 279,8 минг тонна дон етиштирилиб, унинг икки миллион тоннадан кўпроғи давлатга топширилган. Ҳосилдорлик ўртача 30,2 центнерни ташкил этган.

Айтиш жоизки, Вазирад Мақамасининг 2000 йил 24 декабрдаги 516-қарорига биноан зарар билан ишлаётган 52 та ҳўжалик фермер ҳўжалигига айлантирилди. Уларнинг негизига 3 минг 428 та фермер ҳўжалиги ташкил этилиб, 138 минг гектар ер ажратиб берилди.

Шунингдек, йилгида тизим ташкилот ва корхоналари томонидан 2001 йилда иқтисодий ишлохотларни чуқурлаштириш, корхоналарни давлат тасарруфидан чиқариш, акциядорлик жамиятларини сотиш, қишлоқ ҳўжалигида агротехника тадбирларини ўз вақтида ўтказиш, аҳолининг чорва маҳсулотлари билан таъминлаш бўйича олиб бориладиган ишлар талаб даражасида амалга оширилади.

(ЎАА).

(Давоми. Боши 1-бетда).

Бу корпорациянинг таъсисчилари — тумандаги бешта ҳўжаликка катта имтиёзлар берилди. Улар ер солиғи, сув солиғидан озод қилинди. Йиллик режа бажарилмаган тақдирда ҳам, қўшимча маҳсулотларни олишти имтиёзлар яратилди. Унинг таркибиде пахтани қайта ишлайдиган корхона ҳам бунёд этила бошлади. Бозор иқтисодиети талабларидан келиб чиқиб, рақобатни кўчатириш ҳўжаликдаги ҳўжаликларга сарф, тезлишар, эртаки, толаси пишик, жаҳон андозларига мос пахта навларини етказиб бериш корпорация зиммасига юклатилди. Би-

(Давоми. Боши 1-бетда).

роқ бу корпорация ҳам ишончли ўлик оқий олмади. Корхона ташкил этилгандан бери туманда пахта тайёрлаш режаси бирор марта уладанмагани бунинг исботидир. Бўлмаса, ҳар йили мавжуд ҳўжаликлар шу корпорацияда тайёрланган уруғликни екишди. Утган йили ҳам Азизов номли, Ғ.Ғулом номли, «Пахтақайнар» оқиқ турдаги акционерлик жамиятлари режа 82-84 фоиз уладланди, холос. Ҳосилдорлик эса 22-24 центнердан ошмади!

Шундай бўлса-да, корпорация ҳамон фаолият кўрсатапти. Ҳали ҳам унда давлатдан узоқ муддатга кредит олиб, чет элдан янги технологиялар олиб келиш, уруғликни жаҳон стандартлари даражасига етказиб, қайта ишлаш учун асоб-уқсулардан сотиб олишти бериладиган имтиёзлар сақланиб қолган. Лекин натижа, юқорида айтилганидек, деярли сезилмапти.

Ечимни қаердан излаш керак?

Сир эмас, уруғлик тайёрлаш технологияси бўзилганлигини деҳқончи биллади. Шу боис яқинда вилоят уруғчилик-назорат маркази Андижон вилоятидан келтирилган 300 тонна «АН-402» навли пахта чигитини қайтариб юборди. Чунки бу уруғлик деҳқон қайта ишлаш, текшириш, қайта ишлаш ва навлар таъминлигини кўрсатди. Бунинг устига, унвучини ҳам белгиланган миқдордан анча кам. Шунингдек, марказ мутахассислари Кува ва Олтиариқ пахта-ни қайта ишлаш корхоналарида туксизланган 10 тонна уруғликни ҳам яроқсиз, деб топиди. Негаки, бу чигитлар туксизланганлигидан механик шикастланиш даражаси белгиланганидан анча кўнаиб кетган экан.

— Азалдан уруғлик навлар алоҳида тайёрланган, минерал ва моддий ўнгиларга тўйинтирилган, — дейди вилоят уруғчилик-назорат маркази раҳбари Урайимжон Аминжонов. — Таъсисчи, сўнги йилларда шу оқил ҳақиқат унутулмоқда. Бу эса навласиз тозалигини таъминламаяпти. Уруғлик учун ажратилган майдонларга олдий ерларга нисбатан кўпроқ маҳсулот, минерал ўнгилар берилди. Кўпроқ эътибор қаратилди. Шундангина ўсимликнинг илдири бақувват, поиси кучли бўлади. Ушундан чигит ҳам тўқ, сифати бўлиб етказилди.

Ҳақиқатан ҳам, республика ҳукумати томонидан бевосита бу соҳага ишчи йил ичда уруғлик таъминлигини кўриштириш тўғрисида тага тўланган даромад беш баравар кўпайди. Бошқача қилиб айтганда, ҳозир элита уруғлик пахта етиштириш ҳўжаликлари давлатга топширган маҳсулот учун тенгма-тенг

(Давоми. Боши 1-бетда).

қўшимча ҳақ олишади. Масалан, Кува туманидаги ал-Фарғоний номи ширкат ҳўжалиги ўтган йили икки баравар «С-2609» пахта навини экиб, ўртача 42 центнердан ҳосил кўтарди. 350 тонна уруғлик жамғарилди. Бу эса ҳўжаликка 15 миллион сўм қўшимча даромад олиб келди. Олтиариқ туманидаги «Полосон» жамоа ҳўжалигида эса 672 тонна уруғлик тайёрланиб, унинг баъзисига 38 миллион қўшимча даромад тушди.

Икки хил манзара

Вилоятдаги барча ҳўжаликларда уруғчилик масаласига давлат манфаа-

(Давоми. Боши 1-бетда).

ти нуқтаи назардан қараляпти, деб бўлмайди. Бир пайлар Бешарик туманидаги «Рапқон» жамоа ҳўжалиги вилоятдаги энг намунали, уруғлик етказиб бериши ҳўжаликларидан бири ҳисобланади. Шу сабабли ҳам, «С-4910» пахта навини етиштириш, уруғликни бошқа ҳўжаликларга қўйайтириш рақобатчилик зиммасига юклатилган эди. Афсуски, бу вазифа эндиликда уладланмапти. Уруғликка ажратилган майдонлардаги ҳосил таъминоти хавфдорга етириб қўйилди. Режа зўр-бўзур бажарилди. Кечки гўздан олинган уруғлик эса яроқсиз, деб топилди. Оқибатда тендер комиссияси ҳақида равишда ҳўжаликнинг уруғлик етиштириш тувқономасидан маҳрум қилиди.

Этиборлики, шу ҳўжалик билан ёнма-ён жойлашган, бир ариқдан сув ичадиган деярли битта қишлоқда жойлашган «Ўзбекистон» жамоа ҳўжалигида «С-2609» пахта навидан тайёрланган 1400 тонна уруғлик чигитдан 40 миллион сўм қўшимча даромад қўлга киритилди.

— Бу йил вилоятда салкам 51 минг гектар майдонга «С-2609» навини экиш режалаштирилган. Бу навининг толаси жаҳон тўқимачилик саноати талабига мос. Қуроғчилик, касалликка чидамли, Уртагишар, толаси асосан 5-тип. Утган йили Учкўприк туманидаги «Учкўприк» жамоа ҳўжалигида 890 гектар майдонга экилган пахтадан асосан 4-тип толаси маҳсулот олинди. Қўшқ шарқилдаги 2-пактани қайта ишлаш корхонаси мутахассис-келтирилган тола қайта ишланган, Италия, Жанубий Корея мамлакатларида жўнатилганда, улардан ана шу толадан юбориш ҳақида буюртмалар келган.

Шу билан бирга, бу йил вилоят бўйича асосан 6 та асосий, 6 та истиқболли навлар экиш режалаштирилди. 26 минг гектар ер эса «АН-402» навли уруғ ташланди. Лекин яқин бақувват, бошқа навлар таъминоти нисбатан деярли икки марта кам сув ичадиган бу пахта нави ҳақида мутахассисларнинг хулосалари ҳар хил.

«АН-402» нави водий шариғига аниқ мос, аммо унинг толаси узунлиги унча яқини эмас. Шу жиҳатдан икки-уч йилдан кейин унинг тақдирини ўшаб кетиши мумкин, — дейди республика пахтачилик илмий-текшириш институти Фарғона филиали раҳбари Назиржон Урайимов.

Олимнинг қўйнигагинача бор. Бувайда туманидаги Амир Темур номидаги жамоа ҳўжалигида ўтган йили 400 гектар майдонга шу навлдан экилиб, 40,2 центнердан ҳосил олинди. Лекин шу ҳўжалик билан ёнма-ён деҳқончилик қилган «Янги ҳаёт» жамоа ҳўжалигида ҳосилдорлик эhti 19

Нуробод яйловларида баҳор кезмоқда

Қиш ортада қолди, қўқлам бошланди. Бундан, айниқса, Нуробод туманидаги «Каттақўрғон» ширкат ҳўжалиги чорвалорлари мамнун. Чунки қишлоқдан соғлом чиққан қўларнинг озги кўкка теги. Бу эса қўзилатиш мавсумини муваффақиятли ўтказишда муҳим аҳамиятга эга.

— Отаримизда 722 бош қўй, шу жумладан, 500 бош соғлиқ мавжуд, — Бу йилги мавсумда ҳар кў бош она қўйдан 110 тадан қўзи олиш, унинг 80 фоизини ўстиришга қолдиришга аҳд қилганмиз. Ана шу ишларни амалга оширишда ерданчим Омон Хўшматов менга катта ердан бермоқда.

СУРАТДА: бош чўпон ерданчим Омон Хўшматов яйловда.
Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

(Давоми. Боши 1-бетда).

филоий бўлади. Раҳбарлик — бойлик орттириш воситаси эмас. Раҳбар фақат ўзини эмас, ўзгаларнинг ҳам бойинини истиаи керак. Ана шундангина, Юртбошимиз айтганларидай, **ундан одамлар рози бўлади, меҳрибонлик, гамхўрлик ва баргиреклик фазилатлари намоён бўлади.**

Янги давр раҳбари «керак бўлса, шу йўлда жинини ҳам фило этишига тайёр туриши даркор». Бугунги раҳбарга қўйилган энг юксак талаб ана шундай.

Исмаил ХУДОЁРОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Бу корпорациянинг таъсисчилари — тумандаги бешта ҳўжаликка катта имтиёзлар берилди. Улар ер солиғи, сув солиғидан озод қилинди. Йиллик режа бажарилмаган тақдирда ҳам, қўшимча маҳсулотларни олишти имтиёзлар яратилди. Унинг таркибиде пахтани қайта ишлайдиган корхона ҳам бунёд этила бошлади. Бозор иқтисодиети талабларидан келиб чиқиб, рақобатни кўчатириш ҳўжаликдаги ҳўжаликларга сарф, тезлишар, эртаки, толаси пишик, жаҳон андозларига мос пахта навларини етказиб бериш корпорация зиммасига юклатилди. Би-

Икки хил манзара

Вилоятдаги барча ҳўжаликларда уруғчилик масаласига давлат манфаа-

(Давоми. Боши 1-бетда).

роқ бу корпорация ҳам ишончли ўлик оқий олмади. Корхона ташкил этилгандан бери туманда пахта тайёрлаш режаси бирор марта уладанмагани бунинг исботидир. Бўлмаса, ҳар йили м

